

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5CoE/167/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114209392
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Babjak
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6114209392.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advocate s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému A. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: I., XXX XX, prechodne bytom V. XX, XXX XX V., vedenej pod spisovou značkou EX 5160/14 súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým PhD., so sídlom exekútorského úradu Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, pre vymoženie pohľadávky oprávneného vo výške 809,15,-Eur s prísl., o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 2Er/1416/2014-16 zo dňa 24.06.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd podľa § 44 ods.2 zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Exekučný poriadok“) zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého PhD. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V odôvodnení predmetného uznesenia exekučný súd uviedol, že zo žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vyplýva, že exekučným titulom v danej veci je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu pri Slovenskej rozhodcovskej, a.s. sp.zn. SR 11092/11 zo dňa 15.03.2012 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Dňa 18.02.2011 bola medzi účastníkmi (oprávneným a povinným) uzatvorená zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX ku ktorej boli pripojené aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, zmenka č. XXXXXXXXXX a rozhodcovská zmluva uzatvorená dňa 18.02.2011, ktoré boli podkladom na vydanie rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovská zmluva, hoci uzatvorená na samostatnom tlačive, má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej oprávneným pri uzatváraní zmlúv o úvere so spotrebiteľmi. Je preto právne bezvýznamné, či riešenie sporu rozhodcovským súdom vyplýva z rozhodcovskej doložky k zmluve alebo z osobitnej zmluvy. Občiansky zákonník (ďalej aj ako „OZ“) v § 53 ods.2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods.3 OZ). Rozhodcovská zmluva bola uzatvorená na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a oprávnený ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednania. Praktickým dôsledkom rozhodcovskej zmluvy v danom prípade je, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd. Znenie rozhodcovskej doložky síce neodporuje doslovnému zneniu zákonného ustanovenia, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby predmetné ustanovenie dodržané nebolo, teda zákon obchádza. Exekučný súd po preskúmaní exekučného titulu dospel k záveru, že predmetná rozhodcovská zmluva je v rozpore s § 53 ods. 4 písm. r) OZ, čo spôsobilo absolútnu neplatnosť predmetného zmluvného dojednania, a preto v zmysle § 44 ods.2 Exekučného poriadku žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Exekučný súd v uznesení uviedol že právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie bola založená na absolútne neplatnom právnom úkone, ktorý bol podľa názoru exekučného súdu vydaný v rozpore so zákonom. Exekučný súd si pri rozhodovaní osvojil závery vyplývajúce z odôvodnení Krajského súdu v Prešove sp. Zn. 7CoE/84/2013 zo dňa 31.05.2013 a sp. zn. 6CoE/40/2013 zo dňa 09.04.2013.

Proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica, ktorým súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietal, podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie. V odvolaní oprávnený uviedol, že uznesenie exekučného súdu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia - §205 ods. 2 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) a z neúplného zistenia skutkového stavu veci - § 205 ods. 2 písm. c) OSP. V odvolaní v podstate namietal, že súd posúdil vec podľa normy, ktorá na daný skutkový stav nedopadá. Domnieva sa, že súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorá mu vyplýva z Exekučného poriadku v nadväznosti na Zákon o rozhodcovskom konaní (ďalej len ZoRK). Formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu a preskúmaním materiálnej stránky súd zisťuje, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi), súd však podľa názoru oprávneného nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie. Exekučný súd sa tak mal v rámci materiálneho prieskumu obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu. Ak súd na zistený stav aplikoval ustanovenie § 45 ods. 2 ZoRK ukrátil tým strany exekučného konania práv, ktoré im priznáva ZoRK alebo Občiansky súdny poriadok (ďalej len ako „O.s.p.“), a to hlavne právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Oprávnený sa navyše domnieva, že postupom súdu a jeho výkladom ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní.

Oprávnený ďalej argumentoval tým, že súd neúplne zistil skutkový stav veci, keďže namietal skutočnosť, že zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva/ rozhodcovská doložka. Oprávnený však uzatvára s povinným rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. zák. č. 244/2002 Z.z. formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine a v niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval a tak zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. V danom prípade teda bol exekučný titul na základe dohody zmluvných strán vydaný oprávneným orgánom, a to Stálym rozhodcovským súdom v konaní upravenom zákonom č. 244/2002 Z.z. pokiaľ ide o ust. § 53 ods. 4 písm. r) OZ, oprávnený poukázal na odôvodnenie zákonodarcov, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva, v danej veci preto konajúci súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto oprávnený navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Povinný sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd preskúmal vec v rozsahu danom § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 52 ods.1, ods. 3 ods.4 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (ods.1). Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (ods.3) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (ods.4).

Podľa § 53 ods.1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods.4 písm. r) OZ, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods.5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice R 93/13 EHS z 05.04.1993; zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Z citovaného ustanovenia Exekučného poriadku vyplýva, že exekučný súd je predovšetkým povinný skúmať či exekučný titul, na základe ktorého má byť vedená exekúcia, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle zákonných ustanovení vzťahujúcich sa na exekučné konanie. Súd môže v tomto rozsahu skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania (na návrh ale aj bez návrhu) a v prípade zistenia, že nie sú dané podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti vedenia exekúcie aj adekvátne procesne reagovať.

Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom exekučného súdu že, zmluva o úvere, ktorá bola podkladom pre vydanie rozhodcovského rozsudku je zmluvou spotrebiteľskou. Vyplýva to z povahy zmluvných strán, obsahu a podmienok uzatvorenia zmluvy o úvere, pričom v predmetnej zmluve vystupuje oprávnený ako dodávateľ a povinný ako spotrebiteľ. Na zmluvu o úvere sa vzťahuje právny režim spotrebiteľských zmlúv, na ktoré sa vzťahujú príslušné ustanovenia OZ.

Preskúmaním predmetnej úverovej zmluvy bolo preukázané, že oprávnený na základe zmluvy o úvere mal postavenie veriteľa a bol oprávnený poskytnúť povinnému, ako dlžníkovi úver vo výške 350,- Eur. Dlžník sa zmluvou zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o poplatok vo výške 322,- Eur a to v 12tich mesačných splátkach po 56,- Eur mesačne t.j. spolu 672,- Eur. Spolu so zmluvou o úvere povinný prijal aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere a zmenku, ktorou oprávnený a povinný dňa 18.02.2011 zabezpečili svoj záväzkový vzťah (zmluvu o úvere) vystavenou na sumu 809,15,- Eur. Na uzatvorenej zmenke vystupuje oprávnený ako remitent a povinný ako vystaviteľ. Povinný je v zmluve označený ako fyzická osoba s uvedením mena, priezviska, rodného čísla a čísla občianskeho preukazu. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že si povinný požičal finančné prostriedky od oprávneného na výkon svojho povolania, pretože úverová zmluva obsahuje takéto údaje.

Stály rozhodcovský súd spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. rozsudkom rozhodol že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 809,- Eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 809,15,- Eur od 11.09.2011 do zaplatenia, zákonným úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 809,15,- Eur od 17.10.2011 do zaplatenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 260,44,-Eur, a to všetko v mesačných splátkach 120,-Eur splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci na účet žalobcu s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k poslednému dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozhodnutia, až do úplného zaplatenia dlhu, a to pod následkom straty výhody splátok a výkonu rozhodnutia v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas. Oprávnenie rozhodcovského súdu konať a rozhodnúť spor medzi účastníkmi sa zakladá rozhodcovskou zmluvou. Výkon rozhodnutia môže byť vedený len vtedy, keď je určený vykonateľným exekučným titulom. Keďže právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej veci je založená na absolútne neplatnom právnom úkone, odvolací súd dospel k záveru, že ide o exekučný titul, ktorý vydal orgán na to nepríslušný.

Podľa odvolacieho súdu rozhodcovská zmluva spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Rozhodcovská zmluva je zmluvou, u ktorej je význam posudzovania kritérií, či sa jedná o neprijateľnú podmienku zvýraznený tým, že na jej základe sa deleguje právomoc prejednať spor súkromnou osobou. Spotrebiteľ sa vzdáva ústavného práva na prejednanie jeho veci pred štátnym súdom. Preto je dôležité, aby nad všetky pochybnosti bolo preukázané, že spotrebiteľ skutočne chcel a uzavrel rozhodcovskú zmluvu, v

zmysle ktorej došlo k delegovaniu právomoci na prejednanie sporu súkromnou osobou. Vzhľadom na obsah rozhodcovskej zmluvy, ktorý bol vopred pripravený dodávateľom (na predtlačenom formulári) len ťažko možno predpokladať, že spotrebiteľ si bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej zmluvy nesie. Návrh rozhodcovskej zmluvy je v danom prípade pripravený na predtlačenej tlačive, do ktorého sa vpisujú požadované údaje a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť obsah zmluvy, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu ako celku. Podľa OZ ust. § 53 ods. 4 písm. r) za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby sa spory s dodávateľom riešili výlučne v rozhodcovskom konaní. To znamená, že zmluvná podmienka, individuálne nedojednaná, ktorá vyžaduje, aby sa spory s dodávateľom riešili výlučne v rozhodcovskom konaní bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok mohol byť riadnym exekučným titulom. To má za následok, že dojednaná rozhodcovská zmluva je v rozpore s §53 ods. 4. písm. r), čo spôsobuje absolútnu neplatnosť predmetného zmluvného dojednania. Rozhodcovská zmluva na základe ktorej vznikol exekučný titul umožňujúca výber rozhodcovského konania nenapĺňa záujem na ochrane spotrebiteľa. Dojednanie rozhodcovskej zmluvy nemožno bez pochybnosti označiť za osobitne vyjednané a dané na výber, pričom v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Rozhodcovská zmluva bola predložená spolu so zmluvou o úvere v ten istý deň, pričom tieto zmluvy boli vyhotovené na predtlačenom formulári bez možnosti akejkoľvek zmeny, resp. odstúpenia od rozhodcovskej zmluvy. Takto formulovaná rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a ako taká je teda v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 OZ neplatná.

Je potrebné dodať, že na spotrebiteľské právne vzťahy sa vždy aplikujú spotrebiteľské právne normy, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie a v jeho prospech, bez ohľadu na to, podľa akých zákonov bola spotrebiteľská zmluva uzavretá. V zmysle vyššie citovaných ustanovení OZ právne nemá význam na skutočnosť, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod podľa Obchodného zákonníka, alebo či došlo k tzv. voľbe práva medzi účastníkmi. Rovnako by bolo právne irelevantné, že oprávnený si v rozhodcovskom konaní uplatnil svoju pohľadávku ako pohľadávku zo zmenky vystavenej podľa zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch. V takomto prípade ide o rozpor so zákonom, respektíve minimálne o snahu obísť právne normy o spotrebiteľských právnych vzťahoch. Označenie zmluvy o úvere ako absolútneho obchodu podľa Obchodného zákonníka nie je žiadnou prekážkou na aplikáciu všeobecných ustanovení OZ o spotrebiteľských zmluvách, medzi ktoré patria aj ustanovenia § 52 a nasl., týkajúce sa ochrany spotrebiteľa.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom prvostupňového súdu a s dôvodmi, na ktoré poukázal ohľadom konštatovania absolútne neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve upravenej v OZ a taktiež skutočnosti, že právomoc rozhodcovského súdu je založená na absolútne neplatnom právnom úkone. Je v záujme spravodlivého usporiadania vzťahov potrebné vylúčiť zo života spotrebiteľov nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Z uvedeného dôvodu posúdenie rozhodcovskej zmluvy ako neprijateľnej, je vecne správne a v súlade s právom. Rozhodcovský rozsudok, ktorý vzišiel z rozhodcovského konania založeného neplatnou rozhodcovskou zmluvou, nemôže byť zákonným exekučným titulom na vykonanie exekúcie, a to ani z časti. Je materiálne nevykonateľný, čo je neodstrániteľná prekážka brániaca exekúcii a dôvod na nevydanie poverenia v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne, t.j. pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.